

τεμένο κορμί... Ἄλλὰ μόλις τὰ χέρια της βγήκαν ἔξω ἀπ' τὸ καφάσι καὶ μείνανε ἀπλωμένα στὸν ἀέρα, σὰν χέρια ἀγάματος, τὸ πολυκέφαλο θεριὸ πίσω ἀπ' τὸ παραθύρι, τῶπιασαν τρεμοῦλες καὶ σπασμοί. Εἶδε τὸ σῶμα της, εἶδε τὰ παρθενικά στρογγυλά στήθια της, πού ἀπάνω τους κόλλησε τὸ κρύο σίδερο κ' ἀναστέναξε σὰν νὰ τὸ πλήγωσαν. Ἐνας ἀστενικὸς στεναγμὸς, σὰν φωνὴ ξενιχίσματος, τάραξε γιὰ μιὰ στιγμή τὴ συγαλιά πού βασιλεύει στὴν αὐλὴ τῆς φυλακῆς, χωρὶς νάκουστεῖ ἀπὸ κανέναν, χωρὶς νὰ ξυπνήσει κανέναν.

Ὡς κ' ἡ κόρη στὸ παραθύρι της δὲν τὸν ἄκουσε τὸν ἀναστεναγμὸ. Ἀκίνητη, ξεκολοουδοῦσε νᾶχει τὰ χέρια της ἀπλωμένα πρὸς τὸν διαλεχτό της. Μόνο τὸ πολυκέφαλο θεριὸ ἄκουσε μονάχο του τὸν ἀναστεναγμὸ του καὶ ξύπνησε. Ξύπνησε ἀπ' τὶς ἐρωτιάρικες μαγεῖες τῆς ἀνοιξιάτικης νύχτας.

Λυσασμένο ἀπὸ τὸ πάθος, ἔπιασαν σπασμοὶ τὰ πολλά του κορμιά κ' ἀπ' ὅλα του τὰ στόματα μονομιᾶς ἔβγαλε μιὰ στριγγιά, ἀπελπιστικὰ φωνή...

Σὰν θύελα μὲ βροντὲς καὶ σφυριγμούς, σκορπίστηκε ἡ φωνὴ αὐτὴ σ' ὅλη τὴ φυλακὴ καὶ σὰν πυροβολισμοὶ σπίασαν μέσα στὴ θύελλα τὰ πρόστυχα λόγια, οἱ βροσιές οἱ βρώμικες, γεμάτες ἀπ' τὴν ἄγρια ἀνηθικότητα τῆς φυλακῆς.

Τὰ μεθυσιμένα ἀπὸ τὴν ἡδονὴ καὶ τὴ λύσσα κορμιά, πηδοῦσαν πάνω στὴν κουραστὴ τοῦ παραθυριοῦ καὶ τρελλὰ ξεκουνοῦσαν τὸ καφάσι του, πέφτανε κάτω καὶ πάλι σηκώνονταν, καὶ πετροβολοῦσαν μὲ τὶς ἄγριες τους βροσιές τὸ παραθύρι τῆς κόρης.

Κι' ἡ ὄργη, κ' ἡ λύσσα τους δὲν εἶχε τέλος. Ἡ θύελλα αὐτὴ ἔμοιαζε, σὰν νὰ ἦρθε ἀπ' ἔξω καὶ ξεκούνησε συνθέμελα τὴ φυλακὴ. Τὸ παραθύρι τῆς κόρης ἀπὸ πολλὴν ὥρα ἔκλεισε πιά, ἀλλ' ἡ θύελλα ὀλοένα μεγάλωνε καὶ μεγάλωνε. Φανήκανε καὶ σάλλα παραθύρια ἢ κατὰδικοὶ καὶ γρήγορα ὅλη ἡ φυλακὴ τῶν ἀντρῶν οἴρλιαζε σὰν λυσασμένο θεριό, κ' ἀπλώναν τοὺς γρόθους τους πρὸς τὸ κλειστὸ παραθύρι τῆς ξανθιμαλλῆς παρθένας, ἀναθεματίζοντάς την, καὶ χύνοντας ὅλη τὴν ὄργη καὶ τὸ μῖσος ἀπάνω της, καὶ περιχύνοντάς την μὲ ὅλα τὰ πρόστυχα τὰ λόγια, ὅσα ἤξεραν, καὶ μὲ τὰ τρομερὰ κακοῦργα σφουρίγματά τους.

Μ' ἓνα λόγο οἱ κατὰδικοὶ μεθύσαν μὲ τὴ λύσσα τους, δερνόντανε μὲ τὶς φωνές τους κ' ἡ θύελλα τοῦ ξεφρενιασμοῦ ἀπ' τὶς βροσιές καὶ τὶς σφυριγματιές, στριφογύριζε σὰν θάνατος...

Στὴν αὐλὴ ὅμως κροτοῦσαν πιά τὰ τύμπανα κ' ἀστράφτανε στὸ φῶς τοῦ φεγγαριοῦ οἱ κρῦες ἀστραφτερές λόγχες...

(Ἀπὸ τὸ Ρωσικὸ)

N. ΚΑΣΤΡΙΝΟΣ

Τότες πολεμοῦσαμε τὴν καθαρέβουσα· τώρα πολεμοῦμε τὴ μισοκαθαρέβουσα. Τότες πολεμοῦσαμε μιὰ γλώσσα πού ἤθελε κάτω νὰ φανῆ τώρα πολεμοῦμε μιὰ γλώσσα πού δὲ θέλει τίποτε νὰ εἶναι. Τότες πολεμοῦσαμε μιὰ γραμματικὴ πού γύρευε νὰ μᾶς φέρη πίσω ἴσα με τοῦ Ξενοφῶντα τὸ τυπικόν, τώρα πολεμοῦμε μιὰ γραμματικὴ πού μήτε ὁμηρὸς λέει νὰ πάη, μήτε πίσω, παρὰ στέκεται ἀγραμμάτη στὸν ἀέρα.

Ψυχάρης

ΚΟΚΚΙΝΑ ΦΥΛΛΑ

ΤΟ ΤΡΑΓΟΥΔΙ ΤΗΣ ΜΟΝΑΞΙΑΣ

Σὶ θάλασσα βοῶν ἀπόψε οἱ λεῦκες,
καρδιά μου!
Σὶ γῶς καὶ θρηῆνος καὶ δαρμοῦ κνίλοματα
κι ἀτέλειωτα τῶν πόθων ψιθυρίσματα
καὶ τῶν ἀφρῶν σκορπίσματα
τῆς ἀμμουδιάς — —

Μοναξιά, καταπράσινη πατριίδα μου,
τῆς κόκκινης ἀγάπης μου πατριίδα,
καὶ τρικνημιά
τοῦ στοχασμοῦ, καὶ τῆς καρδιάς μου θρέφτρα,
μαγεῖτρα
καὶ σαγηνεύτρα!
Στὴν ἐρημιὰ σου μούρχεται νὰ κλάγω
σὰν τὸ παιδί:
Ἔτοι πλατιά
γιὰ σέβαν' ἡ καρδιά μου πλημμυρᾷ,
μὲ τέτοια ἀγάπη!

Ἀπ' τῆς λέξης τὸ ψέμα λυτρωμένος
κι ἀπ' τὴν ψεύτικη ἀλήθεια
τοῦ ἀνθρώπου,
καὶ τὶς θαρεῖες τοῦ χρόνου καὶ τοῦ τόπου
τὶς ἀλυσίδες, —
λεύτερος ἀπὸ φόβους κι ἀπὸ λπίδες, —
Μὲ τῆς ἀγάπης τὸ βαθὺ τὸ στεναγμὸ
κι ἀλαλαγμὸ, —
Πῶς χορεύει ἡ ψυχὴ μου τὸ χορὸ
τῶν κόσμων, πάνω καὶ μακριὰ ἀπ' τοὺς τόπους
κι ἀπ' τὸν καιρὸ!

Μοναξιά, καταπράσινη πατριίδα μου,
τῆς κόκκινης Ἀγάπης μου πατριίδα,
καὶ τρικνημιά, καὶ λευτεριά, κι ἀγάπη
κι ἀγάπη —
Σὶ θάλασσα βοῶν ἀπόψε οἱ λεῦκες.
Σὶ γῶς καὶ θρηῆνος καὶ δαρμοῦ κνίλοματα
κι ἀφρῶν σκορπίσματα.

ΜΥΣΤΙΚΟΙ ΓΑΜΟΙ

Μαριιάτικη μπόρα. Κι' ἀπὸ τὸ παραθύρό μου βλέπω τὶς λεῦκες νὰ κουνοῦνε φρενιασμένες ἰσημόφυλλά τους, στὸ ἄγριο ἀνεμοβόρχι, καὶ νὰ ἀπλώνουν τὰ κεφάλια τους καὶ πάλι νὰ τὰ σηκώνουν. Κι ὅλα τὰ δέντρα ὡς πέρα κουνοῦν τὰ κεφάλια τους. Καὶ ἡ ἀγάπη μου ἀπλώνεται ἀπὸ πάνω τους καὶ γεμίζει τὸν κῶμον ὅλο.

Καὶ πάνω ἀπ' ὅλα μοῦ φαίνεται πῶς βλέπω τὸν τρομερὸ Νόμο, τὸν αἰώνιο Δεσπότη, νὰ κρέμεται μ' ἀνοιγμένα πτερά σὰν ἓνας θεόρατος ἀητός μέσα σὰ σύννεφα — ἐνῶ ἡ Κόκκινη Κυρά, ἀκουμπώντας στὸν ὄμο μου, μοῦ ψιθυρίζει λόγια βαδύτατης παρηγοριάς.

«Λεύτερη ἦταν ἡ καρδιά σου, καὶ λεύτερα τὸ λου-

ζωήδι τοῦ ἔρωτά σου λουλούδισε, δροσερὸ καὶ μὲ δελουδένια φύλλα, καὶ λεύτερο γέμισε τοὺς κόρφους σου καὶ τὸν κόσμον ὅλο μὲ τὸ θεῖο του τᾶρωμα. Κι δὴ τὴν ὀσφρανὸς, στήν ἀπεριόριστη λευτεριά του, φορτώθηκε μὲ μοιρῶνι ὄννεμα καὶ κλειώθηκε γύρω τοῦ γέρω, καὶ λεύτερος ὁ βοριῶς κατέβηκε ἀπ' τὰ βουνὰ καὶ ἀρχισε νὰ τρέχει σὰν τρελός, γεμάτος χαρὰ καὶ θυμὸ πάνω ἀπὸ τὴν λεύτερη ζωή, — τὸ λουλούδι τοῦ ἔρωτά σου ἀπὸ τὴν ἔλσησὶ τοῦ οὐ σκόρπισε τὰ φυλλοράκια στὴ γῆ, λεύτερα!» —

Καὶ λεύτερη ἡ ἀγάπη μου, ἀπλώθηκε πάνω ἀπὸ τὰ σκορπισμένα φυλλοράκια τοῦ ἔρωτά μου καὶ πάνω ἀπ' τὸν τρελὸ χορὸ τοῦ βοριῶ καὶ πάνω ἀπ' τὰ βουνὰ καὶ τὰ μοιρῶνι ὄννεμα. —

«Καὶ τὸ ἀγκάθι ποῦ, καὶ ἀπὸ, λεύτερα διάλεξε τὴν ζωὴν τοῦ σκαριζόχοιρου, μὰ ποῦ ἡ ἀγάπη μοῦ τὸ γέννησε δὲν ἀπλώθηκε πέρα ἀπὸ τὴν βελόνες του, τριποῦσε τὰ γιερῶνι πόδι τοῦ βοριῶ διὰ περνούσων χορεῖντιος ἀπὸ πάνω του, καὶ βλαστημοῦσε γιὰ τὸ χορὸ τοῦ τρελοαγέρα, καὶ γελῶσε καὶ περιγελοῦσε πικρὰ τὸ τριποῦν τοῦ λουλούδι ποῦ εἶχε σκορπίσει τὰ φυλλοράκια του σὺν τὸν δάβκα τοῦ...» —

Κ' ἡ λεύτερη ἀγάπη μου ἀπλώθηκε πάνω καὶ ἀπ' τὴν βελόνες τοῦ ἀγκάθιοῦ καὶ κατέλαβε τὰ λεύτερα τὰ λόγια του καὶ χαμογέλασε μὲ καλοσύνη...

Μπροδὸς ἀπὸ τὸ παρᾶνυρό μου, οἱ λεῦκες φορτωμένες μ' ἀσημία κατεβάζον καὶ πάλι σηκώνον τὰ κεφάλια τους, σὺν τὸ πέρασμα τοῦ ἀέρα. Καὶ ἡ καρδιά μου χοροῦνι μὲς σὺν τὸν τριποῦνι τῆς τοῦ Νόμου, τοῦ δυνάτοῦ πατέρα, καὶ τῆς λυγροῦς Λευτεριάς τοῦς μουσικὸς γάμους.

Κ' εἶναι ἡ ἀγάπη τῆς Κόκκινης Κυρῆς πὺν βαθιὰ καὶ ἀπὸ τὴν Γνώση...

Κ. ΚΑΡΘΑΙΟΣ

ΑΠΟ "ΤΗΣ ΖΩΗΣ Τ' ΑΠΟΜΕΣΗΜΕΡΟ,"

ΑΥΡΑ ΜΕΣΗΜΕΡΙΑΤΙΚΗ

Αὐρὰ μεσημεριατικὴ. Τριγύρω
"Ὅλα μὲς σὺν τὸν λιποῦνι νεκρωμένα...
Σὺν πεθαμένους μοῦσχεται νὰ γέρω
Καὶ μέσο μου ξυπνοῦν τὰ νεκρωμένα.

Τοῦ τζιζικὰ ἡ γωνὴ μὲ ξαναπαίρνει
Πῶς οὐ νίτῆς χρόνια φλογισμένα,
Μ' ἀπὸ μακρὸν μὲν σάλλινκα μὸν φέρνει
Μηγῶματα βαρετὰ καὶ κουρασμένα.

Καὶ πόθον δάκρυα πῶς ποτίζον
Τοῦς τάφους τῆς καρδιάς, ποῦ νὰν θαμμένα
Μάτιν γλυκὰ, ποῦ πῶν δὲ μ' ἀντικρῶζον,
Ἀγάπης λόγια ἀπὸ καιρὸ ὄννομένα.

Λίγνινα, Ἰούλιος τοῦ 1918

ΣΕΦΥΡΟΣ ΒΡΑΔΥΝΟΣ

Τὴν ἀπόλυτη ὁμορφιὰ γυρέβουμε καὶ μὲς ποῦ θέλουμε τὴ γλώσσα μας ἀκέρια. Τὴν ἀπόλυτη ὁμορφιὰ ἔχει μέσα στὴν ψυχὴν τοῦ ὁ λαός, καὶ στὰ χεῖλην τοῦ τὴν ἔχει, ἀφοῦ τὴν ἀπόλυτη ὁμορφιὰ ὡς κ' ἡ γλώσσα του μᾶς τὴν φανερώνει.

Ψυχῶρης

ΟΙ ΣΤΟΧΑΣΜΟΙ ΤΗΣ ΝΙΟΤΗΣ

ΑΠΟ ΤΗ ΝΥΧΤΑ ΩΣ ΤΗΝ ΑΥΓΗ

Τοῦ φεγγαριοῦ τ' ἀπόφεγγα μὸν σφάλλιον τὰ μάτια καὶ ὀλονυχτίς μ' ἀλάλητη μ' ἀγκάλιασε χαρὰ. σὰν τὸν ἀπὸν βυρῶνικα, στὰ γαλαξένια πλάτια μὲ τῶν ὄνειρων τὰ ἀλαφρὰ καὶ τὰ χονρᾶ φτερά.

Μὰ τὴν ἀγῆν ἕνα χοιρῶνι χαλάει, ποῦ τὰ τζάμια πετροβολοῦσε μὲ τρελλὸ Σατύρον ἀλαλαγμὸ, κ' ἕνας ἀγέρας πῶσπαζε τ' ἀδύνατα καλάμια μ' ἐρρίξαν ἀνεπάντεχα μπροστὰ σ' ἕνα γκρεμῖο.

ΚΟΣΜΟΣ

Μέσα στὴν σάλα ἡ σοντροφιὰ χορεῖται, ἐνῶ σὺν πᾶν ὄν πεταλοῦδες φτερογῶν τὰ χέρια ὄραίας κροίας ἄξαφνα σὺν ξεχειλίωμα τῆς εὐθυμίας ἀπάνω τὸ πέρασμα τὸ ἀλιβερῶν ἀκούστη μᾶς κηδείας.

Ἐβγήκαν σὺν παρᾶνυρα: μὲν γὰρ πεθαμένη, φίλη τιστὴ τῆς σοντροφιᾶς ἐκάναν τὸ σταυρὸν τους καὶ ξαναπαίρνει βουβοί, σκεφτοί, σιλλογοισμένοι.

Σὲ λίγο, φλογερότερη φριχτήναι σὺν χορὸν τους!

ΤΩΝ ΠΟΝΕΜΕΝΩΝ ΚΑΗΡΑ

Πολλὲς φορὲς ὄπον ἡ ψυχὴ σ' ἕνα βαθὺ μεδίσι τοὺς πόθους καὶ τὰ θάσανα ζητάει νὰ λησμονήσει, κορυμνὴ ἡ Μοῖρα κάπου ἐκεῖ τὸ χέρι τῆς ἀπλώνει καὶ τὸ πιστὸ τῆς λησμονιάς τὸ δυνατὸ νερόνει.

Κι ἄλλοτε πάλι ποῦ ἡ ψυχὴ τὴν ὁμορφιὰ ἀνικρῶζει καὶ μὲς σὺν τὰ μάτια θάσπη τῆς νὰ ξεχαστεῖ πασχίζει καὶ νᾶνεθεῖ χοροῦνι οὐ σφᾶν ὄνειρῶνι παρᾶνυρα καὶ ἀλυχάει τῆς Ζωῆς ἡ ἀχόρταρη ἔννοια.

ΒΡΟΧΗ

Τὰκ - τὰκ... Ἀδιάκοπα ἡ βροχὴ πέφτει. Τριγύρω ἡ (πλάση) μισοσβουμένη ἀπλώνεται σὺν ζωογραφία πιαλῆ. "Ἐνα ἀποκάωμα βαρὸν τὰ πάντα ἔχει σκεπᾶσει" Σὺν ἴσκιον οἱ ἀνθρώποι περνοῦν χορᾶ, δίχως λαλιά.

Μέσα σὲ θλίψης πέραγο πλέει ἡ ψυχὴ μου, πλέει, κ' ἡ στενοχώρια σὺν βραχνῆς μὸν πνίγει τὴν καρδιά, μὲν προσευχὴ παρᾶξενι τ' ἀχέλι μου ὅλο λέει καὶ — τὰκ - τὰκ - τὰκ... ἀδιάκοπα πέφτει ἡ βροχὴ (βαρετὰ...)

ΣΠΥΡΟΣ Α. ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΠΟΥΛΟΣ